

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, ул. Радничка бр. 20а (у даљем тексту: Завод), на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016 и 95/2018 - други закон и 71/2021, у даљем тексту: Закон), поступајући по захтеву Art Royal Inženjering, Трг Слободе бр. 1, 26000 Панчево, бр. 13/23 од 21.03.2023. године, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације (у даљем тексту: ПДР) за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског нивоа са прикључним далеководом ДВ 110 kV на к.п. бр. 1726/2, 1728, 1729, 1732, 1733/1, 1733/2, 1734, 1736/2, 1736/1, 1737 и 1990 у КО Маргита, општина Пландиште, дана 25. 04.2023. године под 03 бр. 020-892/4, доноси:

РЕШЕЊЕ

о условима заштите природе

1. На предметном подручју за које се издају услови заштите природе за израду ПДР за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског нивоа са прикључним далеководом ДВ 110 kV на к.п. бр. 1726/2, 1728, 1729, 1732, 1733/1, 1733/2, 1734, 1736/2, 1736/1, 1737 и 1990 у КО Маргита, општина Пландиште, не налазе се заштићена подручја и подручја у поступку заштите, нити се локација налази у просторном обухвату еколошки значајних подручја. Сходно томе (Прилог бр. 1), издају се следећи услови заштите природе:
 - 1) Садржаје и активности на предметном простору, везане за услови заштите природе за израду ПДР за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV, општина Пландиште, реализовати у складу са Законом и пројектном и другом документацијом;
 - 2) Током израде ПДР за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV, општина Пландиште, посебно на местима под напоном, ради спречавања негативних утицаја на природу и посебно на строго заштићене и заштићене врсте дивљих птица које се гнезде и бораве на стубовима далековода, потребно је:
 - 2.1) користити висеће изолаторе на стубовима или, уколико се изолатори постављају у усправан положај, исте потпуно изоловати одговарајућим навлакама;
 - 2.2) на затезним стубовима делове под напоном поставити испод равни конзоле (висећи положај) или, уколико се постављају изнад равни конзоле (усправни положај), делове под напоном потпуно изоловати одговарајућим навлакама;
 - 2.3) на затезним стубовима механизам за затезање поставити на растојању од најмање 60 cm од конзоле;
 - 2.4) на завршним (крајњим) стубовима и на местима увођења у ТС, делове под напоном поставити испод горње равни конзоле или носеће конструкције прекидача или изоловати одговарајућим навлакама, уколико су изнад те равни;
 - 3) Радове који подразумевају уклањање жбунасте, травне и друге вегетације на локацији за коју се израђује ПДР за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV, општина Пландиште, изводити на начин да се не шире инвазивне врсте биљака, које су у Војводини: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissima*), багремац (*Amorpha fruticosa*), копривић (*Celtis* spp.), дафина (*Elaeagnus angustifolia*), пенсилванијски јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium barbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна сремза (*Prunus serotina*), златни штап (*Solidago gigantea* aggr.), звездан (*Symphotrichum* spp.), фалоп (*Fallopia* sp.), багрем (*Robinia pseudoacacia*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*);
 - 4) Ако се земљани радови (копање темеља и сл.) одвијају у периоду између 10. фебруара и 15. октобра, обезбедити редован мониторинг свих ископа који су отворени дуже од једног дана. У случају да се констатује страдање водоземаца или других заштићених или строго заштићених животиња (ровчице, јежеви, корњаче, жабе и сл.) у рововима/рупама, неопходно је применити заштиту постављањем привремене оgrade (ниске пластичне

ограде и сл.) којом се спречава упадање ситних животиња у њих, или обезбедити рампе за излаз животиње (летве, даске и други предмети храпаве површине постављене под углом мањим од 45° које омогућују излазак животиња из рова/рупа);

- 5) Приликом грађевинских радова који подразумевају ископе и формирање темеља, обавезно издвојити хумус и исти користити за санацију терена након завршетка радова, уз спречавање ширења инвазивних врста биљака;
 - 6) Отпад настао услед изградње трафостанице 110 kV/20 kV напонског нивоа са прикључним далеководом ДВ 110 kV, општина Пландиште, мора да буде привремено складиштен на прописан начин до његовог коначног збрињавања, а у складу са чланом 3. Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон) према коме се управљање отпадом врши на начин којим се обезбеђује контрола и примена мера смањења: а) загађења вода, ваздуха и земљишта; б) опасности по биљни и животињски свет; в) опасности од настајања удеса, експлозија или пожара; г) негативних утицаја на пределе и природна добра посебних вредности; д) нивоа буке и непријатних мириса;
 - 7) Пројектном документацијом неопходно је предвидети и одговарајуће техничке и друге мере и поступке у случају евентуалних акцидентних ситуација;
 - 8) За потребе кретања возила и машина до локације где ће се реализовати радови, користити у што већој мери постојеће атарске и друге путеве;
 - 9) Уколико се, током извођења радова на локацији изградње трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110, општина Пландиште, пронађе строго заштићена и заштићена биљна или животињска врста, одмах обавестити овај Завод;
 - 10) Пре почетка извођења радова, минимум 8 дана раније, обавестити Завод, у циљу спровођења стручног надзора над прописаним условима и мерама заштите.
 - 11) Особе задужене за извођење радова на терену морају бити упознате са мерама заштите дивљих врста, као и са конкретним мерама које треба да се примењују током радова;
 - 12) Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска, и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе;
2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.
 3. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене планске и техничке документације потребно је Заводу поднети нов захтев за издавање услова заштите природе.
 4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.
 5. Такса за издавање овог Решења у износу од 34.200,00 динара одређена је у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о покрајинским административним таксама („Сл. лист АПВ“, бр. 40/2019, 59/2020-усклађени дин.изн., 45/2021-усклађени дин.изн., 54/2021 и 52/2022-усклађени дин. изн.).

Образложење

Art Royal Inženjering, Трг Слободе бр. 1, 26000 Панчево се обратио Покрајинском заводу за заштиту природе захтевом бр. 13/23 од 21.03.2023. године, за примљеном у Заводу 23.03.2023. године и заведеним под бројем 03 бр. 020-892, за издавање услова заштите природе за израду Плана детаљне регулације за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV на к.п. бр. 1726/2, 1728, 1729, 1732, 1733/1, 1733/2, 1734, 1736/2, 1736/1, 1737 и 1990 у КО Маргита, општина Пландиште.

Носилац израде ПДР је Art Royal Inženjering из Панчева. Уз захтев су приложени документи на ЦД: Извод из Просторног плана општине Пландиште, Ситуациони план везан за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV.

Правни основ за израду предметне трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV представља:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/20 и 52/2021), у даљем тексту ЗПИ;
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“ бр.145/2014, 95/2018 – др. закон и 40/2021) , у даљем тексту ЗЕ; и
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. Гласник РС“ бр. 32/2019); и
- Правилник о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Сл. лист СФРЈ“ бр. 65/88 и „Сл. лист СРЈ“ бр. 18/92), у даљем тексту Правилник.

Увидом у Покрајински регистар заштићених природних добара и документацију Завода, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђени су услови заштите природе из диспозитива овог решења.

На локацији за израду Плана детаљне регулације за изградњу трафостанице 110 kV/20 kV напонског напона са прикључним далеководом ДВ 110 kV, општина Пландиште, не налазе се заштићена подручја и подручја у поступку заштите, нити еколошки значајних подручја издвојена у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“ бр. 102/2010).

У складу са чланом 14. Закона, „заштита биолошке разноврсности остварује се спровођењем мера заштите и унапређења врста, њихових популација, природних станишта и екосистема“. Наведене мере спроводе се, између осталог, очувањем биодиверзитета у њиховом непосредном и ширем окружењу. Чланом 5. став 1. тачка 7. Закона о заштити природе изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују опште прихваћена правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“.

Имајући у виду репродуктивни период дивљих животиња, период хибернације слепих мишева, као и вегетациони период биљака, одлучено је о роковима рада на терену као у диспозитиву, како би се предупредиле штетне на биодиверзитету.

Предметна електроенергетска инфраструктура на поменутој локацији, уколико се постави на неодговарајући начин, може да делује угрожавајуће на строго заштићене врсте летећих животиња, пре свега птица и слепих мишева. Посебно су у том смислу значајни стубови са конзолама и начини на који се жице (проводници) прикључују на саме конзоле. Уколико при лету или задржавању птица на елементима електроенергетског преносног система долази до контакта тела птица са елементима система под напонам, догађа се електрокуција, што је један од основних угрожавајућих фактора за птице у Европи. Такође, и колизија са елементима преносног система може да буде фатална. Посебно угрожене су строго заштићене врсте из реда грабљивица Falconiformes, сова Strigiformes, штакара Ciconiiformes и пловуша Anseriformes, а колизија и електрокуција неповољно утичу на одржавање повољног стања њихових популација.

Услови прописани подтачкама 1) – 11) израђени су у складу са чланом 21. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - други закон, 72/2009 – други закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон) којим је дефинисан принцип интегрисане заштите природе и животне средине: „Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини“. Очување природних процеса и заштита природних вредности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом Републике Србије.

Услови из овог Решења су дефинисани у складу са чланом 7. став 3, 4, 5 и 7. Закона о заштити природе, по коме се заштита природе реализује „... спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима... од утицаја на природу... као и ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи“.

Чланом 5, став 7 Закона изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“. Конвенција о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001) у Члану 8. указује на потребу регулисања или управљања „биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у оквиру или ван заштићених подручја, у циљу њиховог очувања и одрживог коришћења“. У складу са Конвенцијом, дужни смо да спречавамо уношење и контролишемо или искорењујемо „оне стране врсте које угрожавају природне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте“. Најзначајније инвазивне врсте Војводине су следеће: циганско перје (*Asclepias syriaca*), јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus altissima*), багремац (*Amorpha fruticosa*), копривић (*Celtis* spp.), дафина (*Elaeagnus angustifolia*), пенсилванијски јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium barbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна сремза (*Prunus serotina*), златни штап (*Solidago gigantea* aggr.), звездан (*Symphytotrichum* spp.), фалоп (*Fallopia* sp.), багрем (*Robinia pseudoacacia*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*).

Делови геолошког и палеонтолошког наслеђа, као и биолошка документа који имају изузетан научни, образовни и културни значај, могу се штитити као покретна заштићена природна документа. Покретна заштићена природна документа могу бити: сви примерци холотипова, синтипова и генотипова фосила, као и типске врсте фосила, сви појединачни минерали и/или кристали и минералне друзе на лежишту, сви холотипови и синтипови фосила, типске врсте фосила појединачних минерала и кристала, миколошке, ботаничке и зоолошке збирке, као и појединачни конзервирани препарати органских врста, њихови холотипови и синтипови. Забрањено је сакупљање и/или уништавање покретних природних докумената као и уништавање или оштећивање њихових налазишта (за изградњу објеката). Чланом 23. закона, „Заштита геолошке разноврсности при коришћењу и уређењу простора остварује се спровођењем мера очувања природе, геолошких и палеонтолошких докумената, као и објеката генаслеђа ...“, а на основу члана 37. закона, забрањено је „...сакупљање и/или уништавање покретних природних докумената као и уништавање или оштећивање њихових налазишта.“.

Принцип интегралне заштите животне средине је дефинисан чланом 21. Закона о заштити животне средине ("Сл. гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон): "Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини". Очување биодиверзитета природних и културних предела условљено је задовољавајућем квалитетом средине у ширем окружењу природних станишта. У циљу заштите квалитета животне средине, поштовати следеће законске захтеве (чл. 9):

- свака активност мора бити планирана и спроведена на начин којим проузрокује најмању могућу промену у животној средини,
- начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину и коришћењем најбољих расположивих и доступних технологија, техника и опреме,
- природне вредности користе се под условима и на начин којима се обезбеђује очување вредности геодиверзитета, биодиверзитета, заштићених природних добара и предела,
- непостојање пуне научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера спречавања деградације животне средине у случају могућих или постојећих значајних утицаја на животну средину.

Законски основ за доношење Решења: Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016, 95/2018 - други закон и 71/2021); Закон о заштити животне

средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 - други закон, 72/2009 – други закон, 43/2011 одлука – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-други закон); Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон); Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 14/2016 и 95/2018-др.закон); Уредба о еколошкој мрежи, „Сл. гласник РС“ бр. 102/2010); Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС“ бр. 5/2010, 47/2011, 32/2016 и 98/2016); Покрајинска скупштинска одлука о покрајинским административним таксама („Сл. лист АПВ“, бр. 40/2019, 59/2020-усклађени дин.изн., 45/2021-усклађени дин.изн., 54/2021 и 52/2022-усклађени дин. изн., 138/2022).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Предметне активности се могу реализовати под условима дефинисаним овим Решењем, јер је процењено да неће значајно утицати на природне вредности подручја.

Такса на захтев и такса на решење, по Тар. бр. 1. и Тар. бр. 9 су наплаћене у складу са Законом о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003-исправка, 61/2005, 101/2005-др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011-усклађени дин.изн., 55/2021 - усклађени дин.изн., 93/2012, 47/2013 - усклађени дин.изн., 65/20213 – др. закон, 57/2014 - усклађени дин.изн., 45/2015 - усклађени дин.изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 - усклађени дин.изн., 61/20217 - усклађени дин.изн., 113/2017, 3/2018 - исправка, 50/2018 - усклађени дин.изн., 95/2018, 38/2019 - усклађени дин.изн., 86/2019, 90/2019 – исправка, 98/2020 - усклађени дин.изн., 144/2020 и 62/2021 - усклађени дин. изн).

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења, уз доказ о уплати Републичке административне таксе у износу од 490,00 динара на текући рачун бр. 840-742221843-57, позив на број 11223 по моделу 97. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Покрајинском заводу за заштиту природе.

Достављено:

- Подносиоцу захтева
- Архива

